

АСОРТИМЕНТ ТА СТАН КВІТНИКОВИХ НАСАДЖЕНЬ СОБОРНОГО РАЙОНУ м. ДНІПРО

О. А. ПОНОМАРЬОВА, кандидат біологічних наук, доцент,
<https://orcid.org/0000-0002-6519-709X>

О. О. МИЛЬНІКОВА, кандидат біологічних наук, доцент
А. А. ЛІННІК, магістр

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

E-mail: lponomareva@i.ua

<https://doi.org/10.31548/dopovid2021.05.013>

***Анотація.** Досліджено стан та асортимент квітникових насаджень Соборного району міста Дніпро. Виявлено 513 квітників на території 18-ти об'єктів (10 вулиць, 4 бульвари і 4 паркових зони), в т.ч. 151 клумбу, 21 рабатку, 322 контейнери, 5 міксбордерів, 7 бордюрів, 1 рокарій, 6 пристовбурових лунок, оздоблених квітами. Загальна площа квітників становить 7844,3 м², з них майже 80 % припадає на клумби, близько 10 % – на рабатки. Асортимент квіткових рослин досить представлений 15-ма видами однорічників та 33-ма видами багаторічників. Лідерами в оздобленні квітників серед однорічників є сальвія блискуча, чорнобривці прямостійні та відхилені, петунія гібридна, бегонія завждиквітуча. Поміж багаторічних квітникових рослини переважають троянда садова, півники, очитки, хости, геліопсис багаторічний.*

Комплексний аналіз стану квітників показав, що найкраще виглядають об'єкти озеленення, розташовані на бульварах. Поміж них більше половини мають добрий стан, інші – задовільний. Квітники, розташовані у парках і скверах, мають найгірший стан. У доброму стані виявлено всього 5,7 % об'єктів, майже 40 % квітників перебувають у незадовільному стані – часто захаращені і зарослі бур'янами. Квітники приміагістральних територій також часто мають незадовільний стан унаслідок відсутності регулярного професійного догляду.

Виявлено, що в досліджених нами квітникових насадженнях найкращий стан до кінця сезону зберігають серед однорічників чорнобривці, бегонія завждиквітуча, петунія гібридна, алісум скельний. Поміж багаторічників найбільш декоративними упродовж сезону залишались різні види очитків, хоста ланцетна.

***Ключові слова:** типи квітників, асортимент квітникових рослин, стан квітників, багаторічні та однорічні рослини*

Актуальність. Квіткове містобудівними, кліматичними оформлення є невід'ємною частиною особливостями населених місць. На сучасного озеленення, виконує жаль, часто квіткове оформлення не екологічні, естетичні, виховні функції залишає цілісного враження, тому що й зумовлене, насамперед, історичними, квітники в ряді випадків розташовані

Пономарьова О. А. Мильнікова О. О., Ліннік А. А. не там, де цього вимагає рішення того чи іншого планувального вузла, а там, де є вільне місце [14, с. 24]. До міських квітників також висувають такі вимоги як «вандалостійкість» і економічність [5, с.15]. Серед засобів озеленення квіти є найменш довговічним, але й найбільш яскравим елементом, що формує емоційний настрій мешканців. Дослідники з Хорватії встановили, що більшість пересічних громадян (67,5 %) звертають увагу на локалізацію і стан квітників свого міста [20, с. 128].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У більшості випадків асортимент конкретного квітника не змінюється упродовж вегетаційного сезону, залишаючись одноманітним і швидко втрачає декоративність. А от на думку А. і Дж. Бріджуотер «клумбовий метод» означає, що восени висаджують рослини, які квітнуть весною, а потім їх замінюють літниками, щоб забезпечити максимальну декоративність [3, с. 88].

Дослідження квіткового оформлення в різних куточках України показало, що в озелененні міста Вінниця переважають однорічні рослини (62 %), з них гарноквітучих – 70 %, декоративно-листяних – 10 %, ґрунтопокривних – 11 %, ампельних і витких – 9 % [17, с. 190-192]. Основу квітників центральної частини м. Львова також становлять композиції з однорічників, з них на квітники із сезонною заміною рослинного матеріалу припадає 42 % [19, с.96]. У місті Біла Церква у квітниках за

кількістю видів переважають багаторічники [9, с.78], теж саме притаманне і квітниковому озелененню міста Кривий Ріг [18, с. 167]. Однорічні рослини найчастіше представлені айстрою однорічною, чорнобривцями відхиленими і прямостійними, петунією гібридною, цинією, левиним зевом. Поміж багаторічників виявлено айстру ново-бельгійську, аквілегію звичайну, мак східний, півонії, півники, флокси багаторічні, стахіс, седум та ін.

Квітники населених місць Білорусі охарактеризовано одноманітними, як за асортиментом використовуваних рослин, так і за кольоровою гамою, з переважанням однорічників – чорнобривців, петунії, бегонії, агератуму, сальвії [12, с. 275]. Багаторічні культури використовують рідко і композиції за їх участю мають невисокий рівень композиційного задуму, з порушенням правил поєднання кольорів і низькою грамотністю під час підбору асортименту рослин [15]. Поміж однорічників переважають гарноквітучі рослини (42 %), незначна кількість декоративно-листяних, килимових та витких. Поміж багаторічних переважають лілійник гібридний, різні види хост [4, с. 333]. Складається парадоксальна ситуація: за зростаючої кількості видів і сортів декоративних рослин асортимент міських квітників змінюється в основному в бік збільшення числа сортів традиційно культивованих

Пономарьова О. А. Мильнікова О. О., Ліннік А. А. однорічників [1, с. 3]. Переважання однорічних культур у квітниках із дуже обмеженим асортиментом (4–5 видів) і одноманітністю при виборі композиційних і колористичних рішень квіткового оформлення відмічають і в інших містах колишнього СРСР [6, с. 47; 7, с. 124; 10, с. 121; 16, с. 144]. Отже, на сьогодні квітково-декоративне оздоблення міст України, а також і за її межами, часто має одноманітний характер із залученням дуже обмеженого асортименту.

Метою дослідження було вивчення асортименту та стану квітників в історичній частині мегаполісу степової зони України (на прикладі міста Дніпро). Це дозволить надати рекомендації щодо підбору стійких та високодекоративних рослин для населених місць даного регіону.

Матеріали і методи дослідження. Дослідження проводили в Соборному районі м. Дніпро, площа якого становить 4409 га. Вважається найбільш екологічно-чистим районом в історичній частині міста – на його території немає промислових підприємств, головним джерелом забруднення є автотранспорт. Територію району поділили на об'єкти загального користування – парки й бульвари, а також досліджували квітники примагістральних територій головних вулиць району (насадження спеціального призначення). Обстежено 10 вулиць, 4 бульвари і 4 паркових зони. Аналіз квіткового оформлення

здійснювали наприкінці серпня – на початку вересня 2020 року маршрутним методом. Враховували тип квітника, його стан, видовий склад. Визначали площу квітників. Здійснювали класифікацію рослин за термінами вегетації, розподіл у групи за використанням у квітниках.

Якісна оцінка об'єктів квіткового оформлення проведена згідно «Інструкції з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України» [8, с. 223]. Враховувалися такі показники: поверхня квітника, габітус і декоративність рослин, наявність відпаду, стан ґрунту, норма посадки, засміченість.

Оцінка якості квітників проводиться за трьома категоріями:

- добрий стан квітника – поверхня квітника ретельно спланована, рослини добре розвинені і декоративні, бур'янів і відпаду немає, ґрунт пухкий і вологий, відповідність нормам посадки розсади квіткових культур;

- задовільний стан квітника: поверхню квітника з помітними нерівностями, трапляються прогалини, рослини нормально розвинені, але є незначний відпад або бур'яни, що займають не більше 10 % площі квітника або кількості декоративних рослин, ґрунт ущільнений і сухий;

- незадовільний стан квітника: поверхня площі розміщення квітника спланована грубо, є суттєві прогалини, рослини слабо розвинені, мало декоративні або їх значна частина (більше 10 %) всохла або всихає,

Пономарьова О. А. Мильнікова О. О., Ліннік А. А.
бур'яни можуть займати більше 10 % площі квітника, ґрунт щільний і сухий.

Результати дослідження та обговорення. Усього було проаналізовано 513 квіткових композицій на території 18-ти об'єктів Соборного району. У процесі дослідження було виявлено 151 клумбу, 21 рабатку, 322 контейнери, 5 міксбордерів, 7 бордюрів, 1 рокарій, 6 пристовбурових лунок.

Загальна площа квітників становить 7844,3 м², з них 79,52 % припадає на клумби (151 шт.). На

другому місці рабатки – 9,96 % (21 шт.). Інші типи квітників трапляються рідко: міксбордери і бордюри в середньому займають по 2,5 % від всіх квітників (5 і 7 шт. відповідно), рокарій всього один. За чисельністю найбільш значний об'єкт квіткового оформлення – контейнери, усього їх нараховано 322 шт., але за площею всього 2,21 %. Зрідка можна побачити пристовбурові лунки біля дерев, у яких висаджені квіти, але їх частка всього 0,2 % від загальної площі квітників (рис. 1).

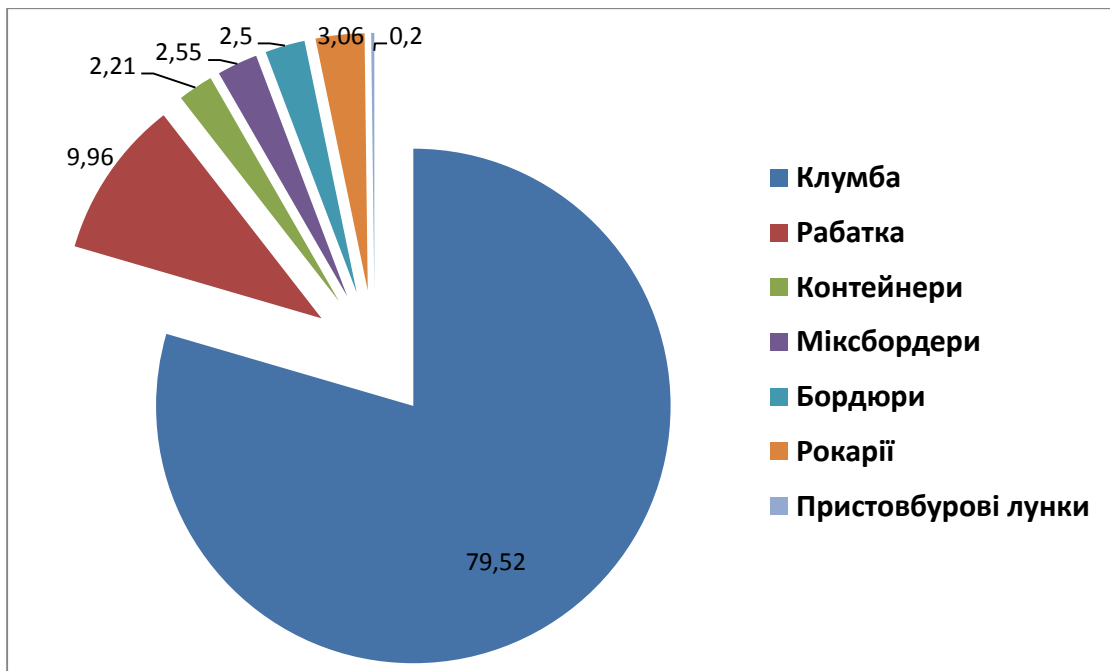


Рис. 1. Розподіл квіткового озеленення Соборного району за типами квітників, % від загальної площі квітників

Для всіх типів насаджень характерне переважання клумб у квітковому оформленні – вони складають близько $\frac{3}{4}$ всіх квітників. У парках відмічена більш вагома частка рокаріїв, міксбордерів і бордюрів, ніж на інших територіях. Але мало

контейнерів і немає пристовбурових лунок, прикрашених квітами. На бульварах зустрічається всього 4 типи квітників, серед них абсолютну перевагу мають клумби. Виявлено багато контейнерів і рабаток.

Пономарьова О. А. Мильнікова О. О., Ліннік А. А.

Примагістральні квітники – це клумби, рабатки і різноманітні контейнери, в т.ч. саморобні, зі спонтанним асортиментом. Треба звернути увагу, що площа контейнерів незначна у загальному квітковому оформленні, але кількість їх досить суттєва і декоративність часто набагато вища, ніж у клумб і рабатонок. Їх невеликі розміри дозволяють створити острівки з квітів навіть там, де дуже мало місця (біля дороги або на вузьких тротуарах).

Асортимент квіткових рослин досить різноманітний: 15 видів однорічників (рис. 2) та 33 види

багаторічників (рис. 3). Треба відмітити, що безпосередньо квіткові рослини займають площу близько 4300 м², що складає 54,8 % від загальної площі обстежених квітників. Це пов'язано в одних випадках із незадовільним станом квітників, в інших – з комбінованим озелененням, яке все частіше використовують у містах. У такому випадку більшу частину квітника займають декоративні кущі, хвойні рослини, іноді навіть невеликі дерева, а на квіти припадає не більше 10–15 % площі (рис. 4).

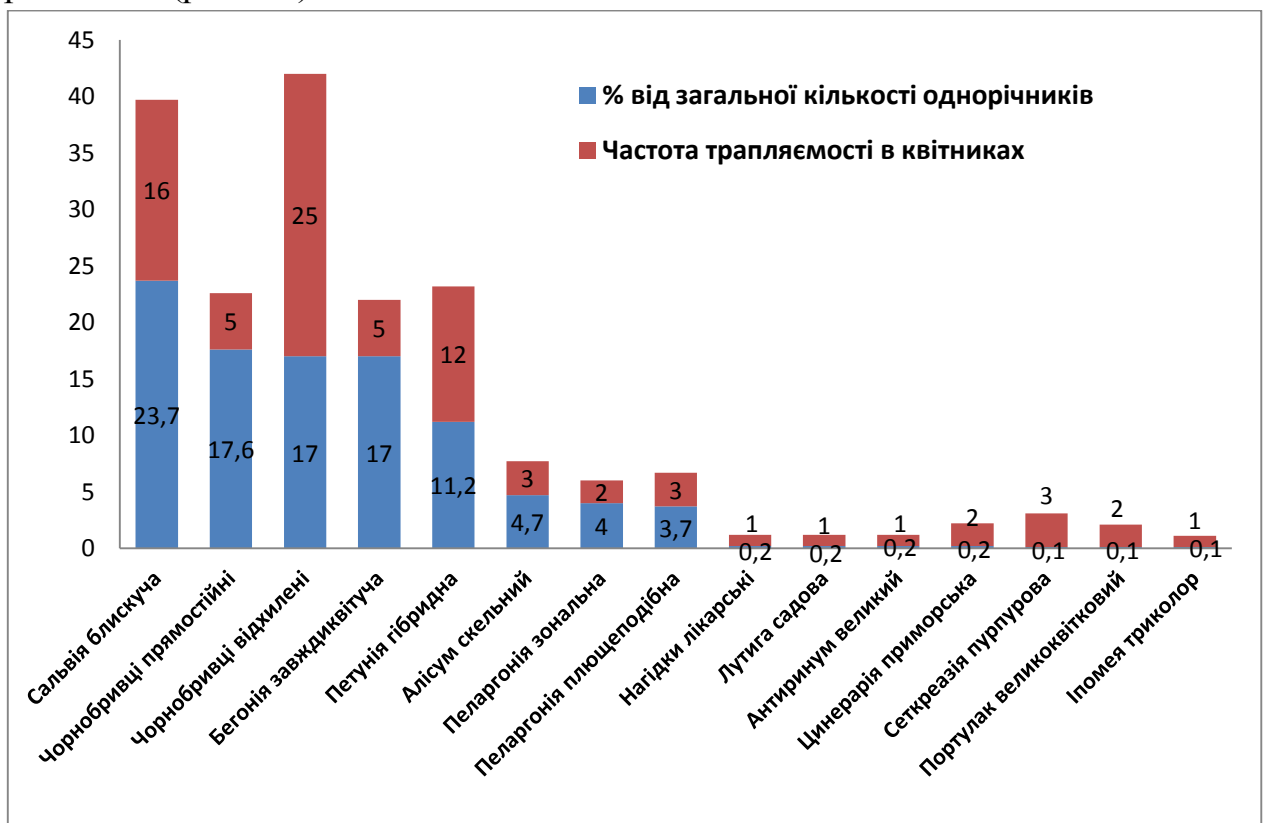


Рис. 2. Асортимент однорічників в озелененні Соборного району

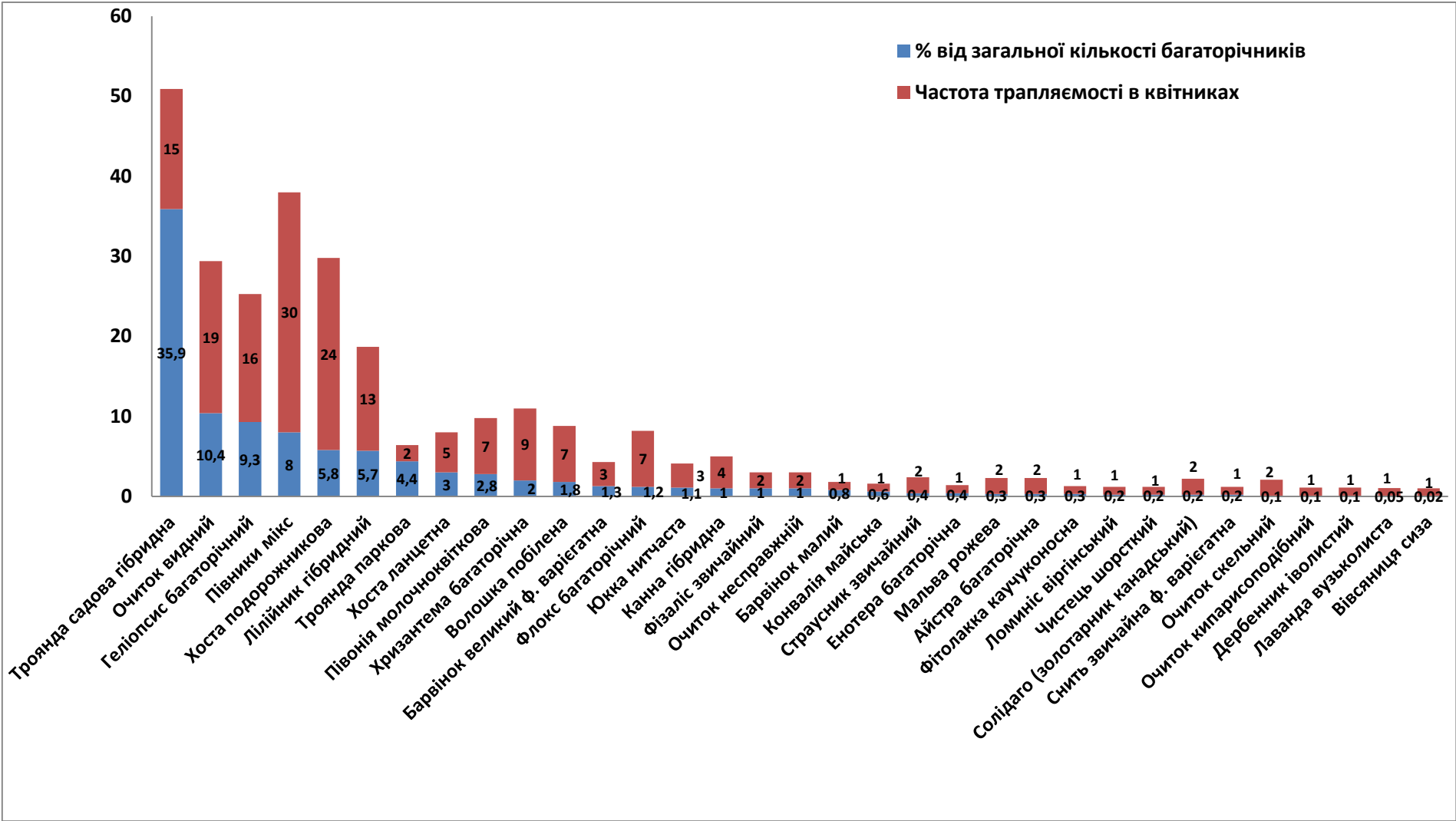


Рис. 3. Асортимент багаторічників в озелененні Соборного району

Пономарьова О. А. Мильнікова О. О., Ліннік А. А.

За площею проективного покриття у квітниках району переважають багаторічні рослини (57,5 %). За видовим різноманіттям їх в 2,2 рази більше, ніж однорічників. Абсолютний рекордсмен за зайнятими площами – троянда садова різноманітних сортів. Вона займає більше третини всіх площ під багаторічниками і трапляється 15 разів (рис. 3). Часто це моноквітники (розарії) – як одноколірні, так і багатокольорові. Такі квітники зустрічаються на проспекті Д. Яворницького, на вул. Шевченко, в сквері ім. І. Старова. Лідерами в оздобленні є також півники і хоста подорожникова. Ці рослини мають короткочасну декоративність (особливо півники), більшу частину сезону завдяки листкам.

Популярними є очиток видний, геліопсис багаторічний та лілійник гібридний. Якщо перший виглядає досить декоративно упродовж всієї вегетації, то два інших навіть під час цвітіння утворюють неохайні зарості сумнівної декоративності.

Однорічні квіткові рослини складають 42,5 % від площі всіх квітникових рослин. Поміж них переважають п'ять видів: сальвія блискуча, чорнобривці прямостійні та відхилені, бегонія завждиквітуча та петунія гібридна. У сумі вони складають 86,5 % від усіх однорічників (за займаною площею). Рекордсменами за ступенем

використання, як і в інших містах України та ближнього зарубіжжя, залишаються чорнобривці відхилені. Алісум скельний, пеларгонії зональна і плющеподібна займають досить значні площі, але використовуються дуже локально. Інші види виявлені тільки в квітниках, озеленених приватним чином, і в дуже обмежених кількостях.

Оцінка стану виявила високий відсоток занедбаних квітників, особливо за участю багаторічних рослин. За типами квітників найкращий стан у контейнерів – майже три чверті з них отримали оцінку «добре», в незадовільному стані всього 11,8 % (рис. 4). Серед клумб у доброму стані менше третини, майже половина об'єктів отримала оцінку «задовільно». Схожа ситуація і з рабатками. Інші типи квітників, як правило, мають не дуже добрий стан: 97 % міксбордерів, 78,1 % бордюрів і рокарій отримали оцінку «незадовільно». Пристовбурових лунок, прикрашених квітами, небагато, більшість з них в задовільному стані.

Оцінка якості квітників за об'єктами озеленення показала, що найкращий стан притаманний квітникам, розташованим на бульварах (рис. 5). Більше половини квітників мають добрий стан, тільки 1,2 % – незадовільний. Треба відмітити, що переважна більшість

Пономарьова О. А. Мильнікова О. О., Ліннік А. А. квітників, створених на бульварах, доглядаються фахівцями КП «Міськзеленбуд». Квітники, розташовані у парках і скверах, мають найгірший стан. У доброму стані виявлено всього 5,7 % квітників, майже 40 % перебувають у незадовільному стані – часто повністю захаращені і зарослі

бур'янами. Особливо плачевно виглядає парк Гагаріна – 83,4 % квітників в незадовільному стані (рис. 6). Квітники приміагістральних територій також часто мають незадовільний стан. Ці об'єкти розташовані біля установ, магазинів і їх стан цілком залежить від догляду приватними особами (рис. 7).

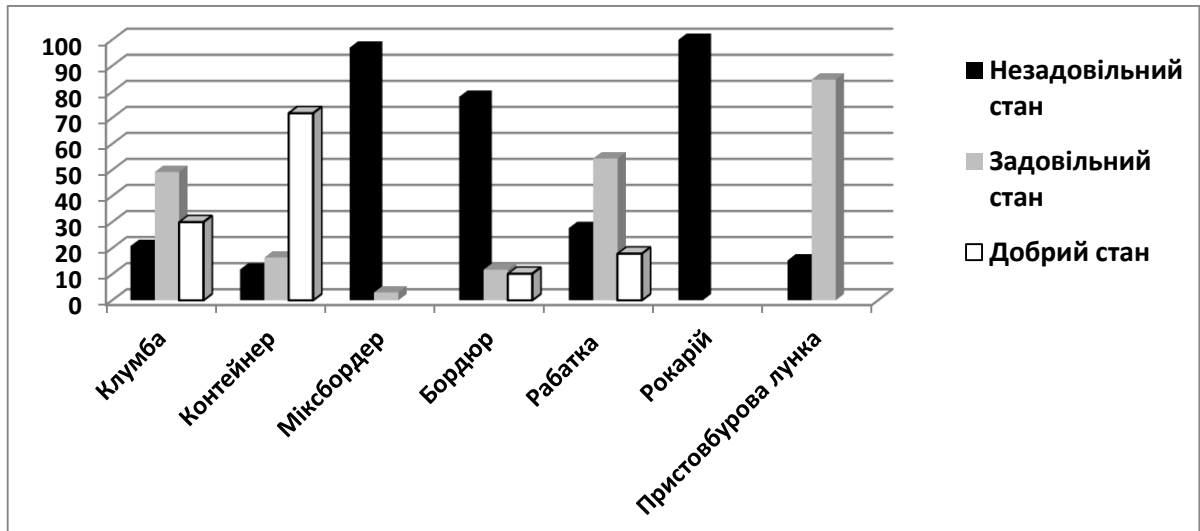


Рис. 4. Оцінка якості квітників (за типами квітників), %

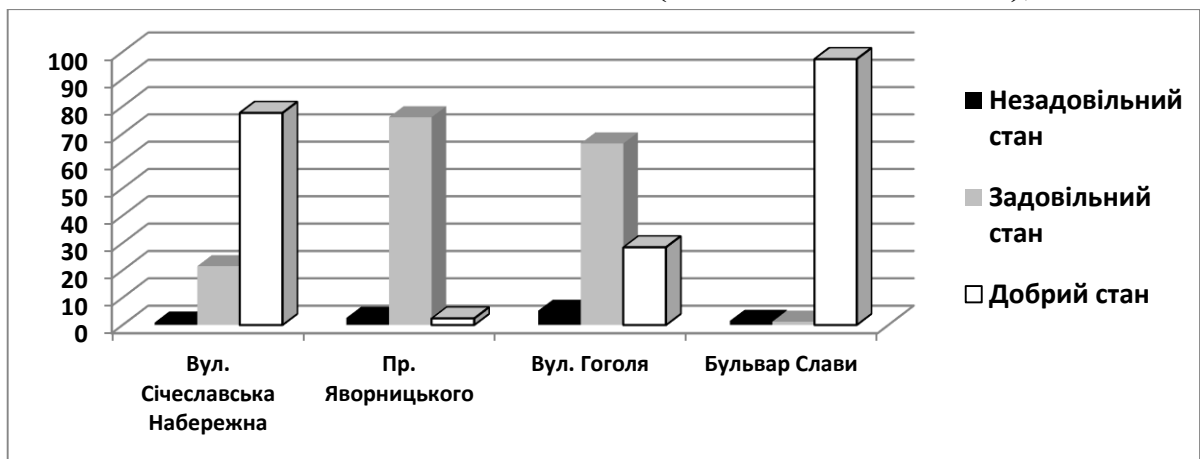


Рис. 5. Оцінка якості квітників (бульвари), %

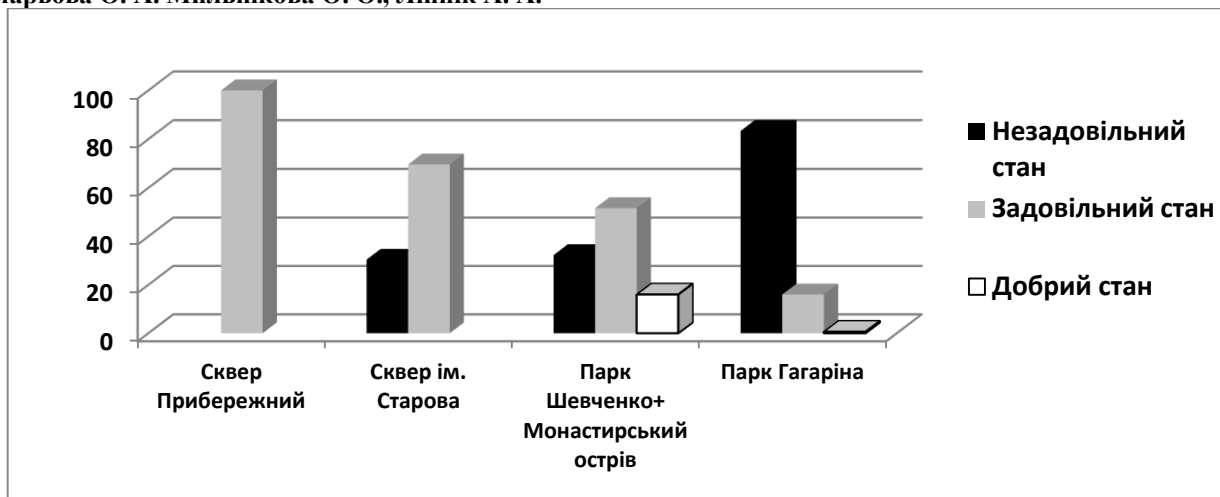


Рис. 6. Оцінка якості квітників (парки і сквери), %

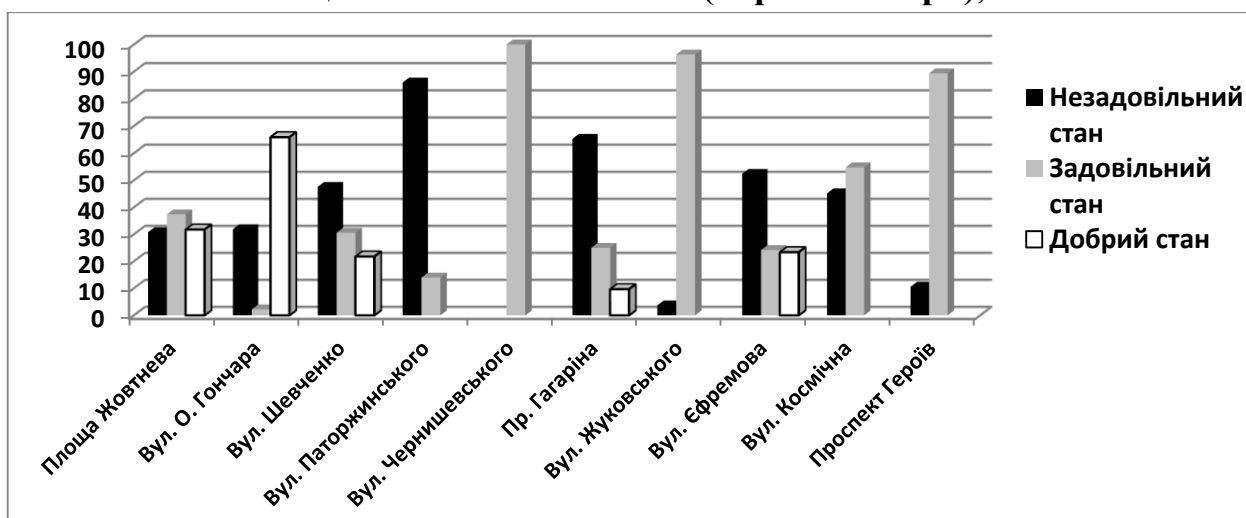


Рис. 7. Оцінка якості квітників (примагістральні насадження), %

Отже, 27,1 % всіх квітників отримали оцінку «незадовільно», 45,5 % – «задовільно» і тільки 27,4 % – «добре».

Треба відмітити високу декоративність комбінованих квітників за участю декоративних кущів та хвойних рослин. Такі квітники будуть змінюватись кожного року тільки за рахунок висадки нових однорічних рослин. Отже, зменшуються затрати часу і коштів на весняне оздоблення квітників, якщо заміна частина буде складати всього 20–30 %. Важливим чинником для

збереження декоративності є стійкість рослин в умовах урбанізованого середовища. Так, раніше встановлено, що на території м. Дніпро найбільш стійкими видами квітниково-декоративних рослин є чорнобривці прямостійні, антиринум великий, нагідки лікарські [11, с.152], а також айстра новобельгійська [13, с.123]. Для посушливих умов підійдуть агератум, лобелія, ксерантемум, лобелія [2, с.115]. У досліджених нами квітниках найкращий стан на початку осені серед однорічників мали чорнобривці прямостійні та

Пономарьова О. А. Мильнікова О. О., Ліннік А. А. відхилені, бегонія завждиквітуча, петунія гібридна, алісум скельний. Серед багаторічників найкраще зберігали декоративність упродовж сезону різні види очитків, хоста ланцетна. На наш погляд, не бажано використовувати у квітниках, за якими не передбачений регулярний професійний догляд, такі рослини, як півники та геліопсис багаторічний.

У подальшому буде досліджено квітникове оформлення інших районів міста Дніпро, в тому числі на територіях з високим рівнем забруднення, для підбору оптимального асортименту квітів і створення вдалих композиційних рішень.

Висновки і перспективи

1. Загальна площа квітників Соборного району складає 7844,3 м². За площею переважають клумби, за чисельністю – контейнери. У невеликій кількості трапляються рокарії, бордюри, міксбортери, оздоблені квітами пристовбурові лунки.

2. Асортимент квітників представлений 15-ма видами однорічників та 33-ма видами багаторічників. Однорічні квіткові рослини займають 42,5 % від площі всіх квіткових рослин. Серед них переважають п'ять видів: сальвія блискуча, чорнобривці прямостійні та відхилені, бегонія завждиквітуча та петунія гібридна. Багаторічні рослини складають 57,5 % від

загального проективного покриття квітковими рослинами. Переважають троянди садові, півники, хости, очиток видний, геліопсис багаторічний, лілійник гібридний.

3. Оцінка якості квітників показала, що найкращий стан притаманний контейнерам, найгірший – міксбордерам і бордюрам. Клумби, рабатки й оздоблені пристовбурові лунки переважно в задовільному стані.

4. Оцінка якості за об'єктами показала, що найбільш декоративними й доглянутими є квітники, розташовані на бульварах. Квітники в парках і скверах мають найгірший стан (у доброму стані виявлено всього 5,7 % квітників). Квітnikово-декоративне оформлення на приміагістральних ділянках вулиць також часто має незадовільний вигляд. Найгірші квітники виявлені на проспекті Гагаріна та вул. Паторжинського, у парку ім. Ю. Гагаріна. Найкращі – на бульварі Слави і Січеславській Набережній (обидва бульвари після реконструкції).

5. Найвищу декоративність у дослідженому районі мають квітники з однорічників та комбіновані клумби. Бажано розширити асортимент за рахунок декоративно-листяних рослин – цинерарії приморської, колеусу гібридного, ірезине Хербста тощо.

Пономарьова О. А. Мильнікова О. О., Ліннік А. А.

Список використаних джерел

1. Белоусова Н., Лунина Н. Современные тенденции цветочного оформления городов Беларуси. Наука и инновации. 2016. №5 (159). С.1–3.
2. Бочкова И.Ю. Проблемы цветочного оформления в контейнерах. Лесной вестник. 1998. №4. С. 113–115.
3. Бриджуотер А, Бриджуотер Дж. Ландшафтный дизайн. Из-во: Книжный клуб «Клуб семейного досуга». Харьков, Белгород. 2010. 110 с.
4. Бурганская Т. М., Макознак Н. А., Берёзко О. М. Элементы цветочного оформления общественно значимых пространств г. Минска: ассортимент и особенности композиции. 2008. Вып. XVI. С. 331–334.
5. Герасименко О.А., Линник В.Н. Совершенствование городской инфраструктуры: создание современных цветочных композиций. Управление городом: теория и практика. 2019. №2. С. 15–20.
6. Демиденко Г.А., Бессмольная М.Я., Поломошнова Н.Ю. Анализ цветочного оформления городской среды (на примере города Улан-Удэ). Вестник КрасГАУ. 2015. №6. С. 44–48.
7. Збруева И.И., Давлятчина М.И. Анализ цветочного оформления объектов общего пользования Мотовилихинского района г. Перми. Актуальные проблемы лесного комплекса. 2012. №33. С.122–125.
8. Інструкція з технічної інвентаризації зелених насаджень у містах і селищах міського типу, затверджена Наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 24.12.2001 року. Офіційний вісник України. 2002. № 10. С. 223.
9. Ішук Л.П. Аналіз стану квітникових насаджень м. Біла Церква та шляхи його поліпшення. Агробіологія. 2012. №8. С. 78–82.
10. Кузьмина Н. М., Ардашева О. А., Федоров А. В. Особенности цветочного оформления города Ижевска. Экосистемы. 2019. №19. С. 116–122. DOI 10.32683/0536-1052-2020-736-4-72-81
11. Лихолат Ю.І., Опанасенко В.Ф. Трав'янисті квітниково-декоративні рослини в озелененні трубопрокатних підприємств. Інтродукція рослин. 2003. № 4. С. 150–153.
12. Макознак Н. А., Бурганская Т. М., Сидоренко М. В. и др. Ассортимент и состояние травянистых и древесных декоративных растений в озеленении пл. Свободы и улиц центральной части г. Лепеля. Труды БГТУ. 2009. №1. С. 273–276.
13. Приймак О.П., Пугач А.М. Вплив інгредієнтів автотранспортних викидів на стан асиміляційного апарату декоративних квітникових рослин Вісник Дніпропетровського університету. Біологія. Медицина. 2012. Вип. 3, т. 1. С. 118–124. http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdubm_2012_3%281%29__19
14. Семенкова Е.В. К вопросу о системном подходе к цветочному оформлению города. Лесной вестник, 2015. №5. С. 23–27.
15. Сидоренко М.В., Тырина Е.М. Проблематика современных подходов к созданию пейзажных цветочных садов в современной городской среде на примере г. Минска. Труды БГТУ. 2016. №1. С. 211–216.
16. Средин А.Д., Федорова А.Ю. Анализ цветочного оформления в ландшафтном стиле города Йошкар-Олы. Международный журнал гуманитарных и естественных наук. 2019. №1. С. 142–145. DOI: 10.24411/2500-1000-2018-10444
17. Черняк В.М., Прокопчук В.М., Монарх В.В. Аналіз асортименту і стану квітниково-декоративних насаджень м. Вінниця та шляхи його поліпшення. Сільське господарство та лісівництво. 2016. №3. С. 185–192.
18. Чипиляк Т.Ф., Мазура М.Ю., Береславська О.О., Лещенюк О.М. Квітниково-декоративне оформлення парків і скверів міста Кривий Ріг. Рекомендації щодо його поліпшення. Вісник НЛТУ України. 2014. Вип. 24.4. С.164–169.
19. Шума О.В., Горбенко Н.Є. Класифікація квітників центральної

Пономарьова О. А. Мильнікова О. О., Ліннік А. А. частини міста Львова. Науковий вісник НЛТУ України. 2014. Вип. 24.11. С. 94–97.

20. M. Poje, A. Vukelic, I. Doovedan. Perception of Flower Beds in Public Green Areas. *Agriculturae Conspectus Scientificus*. 2013. Vol. 78. No. 2. pp. 125–129.

References

1. Belousova N., Lunina N. (2016). Sovremennye tendencii cvetochnogo oformlenija gorodov Belarusi [Modern tendencies of flower decoration of the cities of Belarus]. *Science and innovation*. №5 (159). pp.1–3.

2. Bochkova I.Ju. (1998). Problemy cvetochnogo oformlenija v kontejnerah [Floral decoration problems in containers]. *Forest Bulletin*. Vol.4. pp. 113–115.

3. Bridzhuoter A, Bridzhuoter Dzh. (2010). Landshaftnyj dizajn. [Landscape design]. Iz-vo: Knizhnyj klub «Klub semejnego dosuga». Har'kov. P. 110.

4. Burganskaja T. M., Makoznak N. A., Berjozko O. M. (2008). Jelementy cvetochnogo oformlenija obshhestvenno znachimyh prostranstv g. Minska: assortiment i osobennosti kompozicii [Elements of floral decoration of socially significant spaces in Minsk: assortment and compositional features]. *Proceedings of BSTU*. Vyp. XVI. pp. 331–334.

5. Gerasimenko O.A., Linnik V.N. (2019). Sovershenstvovanie gorodskoj infrastruktury: sozdanie sovremennyh cvetochnyh kompozicij [Improvement of urban infrastructure: the creation of modern flower arrangements]. *City governance: theory and practice*. №2. pp. 15–20.

6. Demidenko G.A., Bessmol'naja M.Ja., Polomoshnova N.Ju. (2015). Analiz cvetochnogo oformlenija gorodskoj sredy (na primere goroda Ulan-Udje). [The analysis of the urban environment floral design (on the example of ulan-ude)]. *KrasGAU Bulletin*. №6. pp. 44–48.

7. Zbrueva I.I., Davljatchina M.I. (2012). Analiz cvetochnogo oformlenija ob'ektov obshhego pol'zovanija Motovilikhinskogo rajona g. Permi [Analysis of the floral decoration of public facilities in the Motovilikhinsky district of the city of Perm]. *Actual problems of the forestry complex*. №33. pp.122–125.

8. Instrukcija z tehnicnoi inventarizacii zelenih nasadzen' u mistah i selishhah mis'kogo tipu, zatverdzhena Nakazom Derzhavnogo komitetu budivnictva, arhitekturi ta zhitlovoi politiki Ukraini vid 24.12.2001 (2002). [Instruction on technical inventory of green areas in cities and towns]. *Official Gazette of Ukraine*. № 10. P. 223.

9. Ishhuk L.P. (2012). Analiz stanu kvitnikovih nasadzen' m. Bila Cerkva ta shljahi jogo polipshennja [Analysis of floral plantation state in Bila tserkva and methods of their improvement]. *Agrobiology*. №8. pp. 78–82.

10. Kuz'mina N. M., Ardasheva O. A., Fedorov A. V. (2019). Osobennosti cvetochnogo oformlenija goroda Izhevsk [Features of floral design of the city in Izhevsk]. *Ekosistemy*. 2019. №19. pp. 116–122.

11. Liholat Ju.I., Opanasenko V.F. (2003). Trav'janisti kvitnikovo-dekorativni roslini v ozelenenni truboprokatnih pidpriemstv [Herbaceous ornamental plants in gardening of rolled metal enterprises]. *Plant introduction*. № 4. pp. 150–153.

12. Makoznak N. A., Burganskaja T. M., Sidorenko M. V. i dr. (2009). Assortiment i sostojanie travjanistyh i drevesnyh dekorativnyh rastenij v ozelenenii pl. Svobody i ulic central'noj chasti g. Lepelja [Assortment and condition of herbaceous and woody ornamental plants in landscaping pl. Freedom and streets of the central part of Lepel]. *Proceedings of BSTU*. №1. pp. 273–276.

13. Prijmak O.P., Pugach A.M. (2012). Vpliv ingredientiv avtotransportnih vikidiv na stan asimiljacionogo aparatu dekorativnih kvitnikovih roslin [Effect of motor vehicle emission on assimilative apparatus of decorative ornamental plants]. *Visnyk of Dnipropetrovsk University. Biology. Medicine*. Vol. 3, T. 1. pp. 118–124.

14. Semenкова E.V. (2015). K voprosu o sistemnom podhode k cvetochnomu oformleniju goroda [Flower arrangement of large cities as a complex and multilevel task]. *Forest bulletin*. №5. pp. 23–27.

15. Sidorenko M.V., Tyrina E.M. (2016). Problematika sovremennyh podhodov k sozdaniju pejzazhnyh cvetochnyh sadov v

Пономарьова О. А. Мильникова О. О., Линник А. А. *sovremennoj gorodskoj srede na primere g. Minska* [The problems of modern approaches to the creation of the landscape flower gardens in the modern urban space (Minsk)]. Proceedings of BSTU. №1. pp. 211–216.

16. Sredin A.D., Fedorova A.Ju. (2019). Analiz cvetochного оформлення в ландшафтном стилі міста Yoshkar-Oly [Analysis of flower design in landscape style of Yoshkar-Ola city]. International Journal of Humanities and Natural Sciences. Vol. 1. pp. 142–145.

17. Chernjak V.M., Prokopchuk V.M., Monarh V.V. (2016). Analiz assortimentu i stanu kvitnikovo-dekorativnih nasadzen' m. Vinnicja ta shljahi jogo polipshennja [Analysis of assortment and condition of flower decorative plantations in Vinnytsa and the ways of their improve]. Agriculture and forestry. Vol.3. pp. 185–192.

18. Chipiljak T.F., Mazura M.Ju., Bereslavs'ka O.O., Leshhenjuk O.M. (2014). Kvitnikovo-dekorativne oformlennja parkiv i skveriv mista Krivij Rig. Rekomendacii shhodo jogo polipshennja [Flower Design of Parks and Squares in Krivoy Rog: Status, Problems and Recommendations for Improvement]. Bulletin of NLTU of Ukraine. Vol. 24.4. pp.164–169.

19. Shuma O.V., Gorbenko N.E. (2014). Klasifikacija kvitnikov central'noi chastini mista L'vova [Classification of Flower Beds of the Central Part of L'viv]. Bulletin of NLTU of Ukraine. Vol. 24.11. pp. 94–97.

20. M. Poje, A. Vukelic, I. Doovedan. Perception of Flower Beds in Public Green Areas. Agriculturae Conspectus Scientificus. 2013. Vol. 78. No. 2. pp. 125–129.

АССОРТИМЕНТ И СОСТОЯНИЕ ЦВЕТОЧНЫХ НАСАЖДЕНИЙ СОБОРНОГО РАЙОНА г. ДНЕПР

Пономарёва Е.А., Мыльникова О.А., Линник А.А.

Аннотация. *Исследовано состояние и ассортимент цветочных насаждений Соборного района города Днепр. Выявлено 513 цветников на территории 18-ти объектов (10 улиц, 4 бульвара и 4 парковых зоны). В ходе исследования выявлено 151 клумбу, 21 рабатку, 322 контейнера, 5 миксбордеров, 7 бордюров, 1 рокарий, 6 приствольных лунок, украшенных цветами. Общая площадь цветников составляет 7844,3 м², из них почти 80 % приходится на клумбы, около 10 % – на рабатки, остальные типы цветников составляют незначительную часть. Ассортимент цветочных растений представлен 15-ю видами однолетников и 33-ю видами многолетников. Лидерами по частоте использования в цветниках среди однолетников можно назвать сальвию блестящую, бархатцы прямостоячие и отклоненные, петунию гибридную, бегонию вечноцветущую. Среди многолетних цветочных растения преобладают роза садовая, ирисы, очитки, хосты, гелиопсис многолетний.*

Анализ состояния цветников показал, что лучше всего выглядят объекты озеленения, расположенные на бульварах. Среди них более половины имеют хорошее состояние, остальные – удовлетворительное. Цветники, расположенные в парках и скверах, имеют плохое состояние. В хорошем состоянии выявлено всего 5,7 % цветников – преимущественно на территории парка им. Т.Г. Шевченко. Почти 40 % цветников находятся в неудовлетворительном состоянии, часто полностью заросшие сорняками. Цветники, расположенные на примагистральных территориях, также в

Пономарьова О. А. Мильнікова О. О., Ліннік А. А.

большинстве имеют неудовлетворительное состояние из-за отсутствия регулярного профессионального ухода.

В исследованных нами цветниках лучшее состояние к концу сезона сохраняют среди однолетников бархатцы, бегония вечноцветущая, петуния гибридная, алиссум скальный. Среди многолетников наиболее декоративными в течение сезона оставались различные виды очитков, хоста ланцетная. Нежелательно использовать растения, которые быстро теряют декоративность: ирисы, гелиопсис многолетний, василек подбеленный. Лучшие всего выглядят комбинированные цветники с привлечением однолетних и многолетних цветочных растений, а также декоративных кустарников.

Ключевые слова: типы цветников, ассортимент цветочных растений, состояние цветников, многолетние и однолетние растения

ASSORTMENT AND CONDITION OF FLOWER BEDS AT THE SOBORNIY DISTRICT OF DNIPRO CITY

Ponomaryova O.A., Mylnikova O.A., Linnik A.A.

Abstract. *The assortment and condition of flower beds at the Soborniy district of Dnipro city were researched. 513 flower beds were identified on the territory of 18 objects (10 streets, 4 boulevards and 4 park zones). 151 flower beds, 21 ridges, 322 containers, 5 mixborders, 7 borders, 1 rockery, 6 near-barrel tree circle decorated with flowers were identified. The total area of flower beds is 7844.3 m², of which almost 80 % falls on flower beds, about 10 % - on ridges, other types of flower beds make up an insignificant part. The assortment of flowering plants is represented by 15 species of annuals and 33 species of perennials. The leaders in the frequency of use in flower beds among annuals can be called brilliant salvia, marigolds erect and rejected, hybrid petunia, ever-flowering begonia. Garden roses, irises, stonecrops, hosts, perennial heliopsis prevail among perennial flowers.*

Analysis of the flower beds condition showed that landscaping objects located on boulevards look best. More than half of them are in good condition, the rest are in satisfactory condition. Flower gardens located in parks and squares are in poor condition. Only 5,7 % of flower beds were found in good condition - mainly on the territory of Shevchenko Park. Almost 40 % of flower beds are in poor condition, often completely overgrown with weeds. The flower beds located in the highways are also in most unsatisfactory condition due to the lack of regular professional care. Marigolds, ever-flowering begonia, hybrid petunia, rock alyssum retain the best condition among annuals by the end of the season. The most decorative during the season among perennials remained various types of sedum and hosta lancifolia. It is undesirable to use plants that quickly lose their decorative effect: irises, perennial heliopsis, whitewashed cornflower. Combined flower beds look best with the involvement of annual and perennial flowering plants, as well as ornamental shrubs.

Key words: *types of flower beds, assortment of flower plants, condition of flower beds, perennial and annual plants*